VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Guia Docent
40013 Teoria i pràctica psicosocial en cures oncològiques

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	40013
Nom	Teoria i pràctica psicosocial en cures oncològiques
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	10.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2064 - M.U. Infermeria Oncològica 09-V.1	Facultat d'Infermeria i Podologia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2064 - M.U. Infermeria Oncològica 09-V.1	2 - Teoria i pràctica psicosocial en cures oncológiques	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BENEDITO MONLEON, MARIA DESAMPARADOS	306 - Psicologia Social
LLINARES INSA, LUCIA INMACULADA	306 - Psicologia Social

RESUM

El càncer és la segona causa de mort a Europa. Constitueix un dels majors problemes de salut pública de la societat actual per la seva elevada mortalitat i morbiditat. Aquest mòdul explora l'impacte que té el diagnòstic de càncer i el seu tractament en el pacient, la seva família i el personal d'infermeria que l'atén, presta especial atenció a les cures pal·liatives que han d'abastar tant el component físic com el psicològic del pacient sense oblidar la intervenció necessària en el seu context familiar.

Se sap que un diagnòstic de càncer pot causar alts nivells de morbiditat psicològica i física, morbiditat que influeix en la qualitat de vida. La incertesa de supervivència en un càncer, així com els temes als quals s'enfronta el supervivent (com el control de malaltia crònica i efectes secundaris de llarga durada), pot ser molt afeblidor per a la persona afectada i influenciar en la seva qualitat de vida i la de les seves famílies.

El personal a càrrec de la cura dels malalts oncològics també es veu afectat en el seu acompliment professional per les característiques dels pacients amb els quals treballa, per això és imprescindible dotar-los d'instruments adequats perquè les interaccions que estableixin tant amb els pacients com amb els seus famílies resultin funcionals i amb els mínims costos personals possibles.

L'objectiu general d'aquesta matèria és proporcionar a l'estudiant els coneixements relatius a les repercussions que el càncer té tant per als pacients, les seves famílies i per als professions d'infermeria que els atenen. Es prestarà especial atenció a les cures.

Per a això es dotarà l'estudiant d'instruments per avaluar l'impacte de viure amb càncer en l'estat de salut / malaltia de la persona afectada i la seva família i se li proporcionarà instruments per millorar la seva capacitat d'interacció i d'afrontament de problemes interpersonals tant amb els pacients com amb les seves famílies.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen coneixements previs.

COMPETÈNCIES

2064 - M.U. Infermeria Oncològica 09-V.1

- Ser capaços de treballar de manera holística, tolerant sense enjudiciaments, amb atenció i sensibilitat garantint els drets i respectant les creences i la voluntat de les persones i les seues famílies.
- Capacitat per qüestionar, avaluar, interpretar i sintetitzar críticament un ventall d´informació i fonts de dades que faciliten la decisió del pacient.
- Capacitat per identificar els aspectes rellevants sobre la significació cultural, ideològica, sanitària i psicosocial del càncer.
- Capacitat per afavorir l´afrontament de la malaltia cancerosa.
- Capacitat per establir una comunicació fluida, educar i proporcionar un suport emocional òptim al pacient afecte de càncer i la seua família.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d?estudi.

- Que els estudiants siguen capaços d?integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d?una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l?aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d?una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d?aprenentatge que els permeten continuar estudiant d?una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.
- Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.
- Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.
- Participar en debats i discussions, i ser capaços de resumir-los i extraure d'ells les conclusions més rellevants i acceptades per la majoria.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

• Desenvolupar l'assertivitat com a mètode eficaç per enfrontar-se a les dificultats d'interacció tant amb el pacient com amb les seves famílies.
• Desenvolupar la capacitat per a establir una comunicació fluïda tant amb el pacient com amb la família.
• Desenvolupar capacitats empàtiques.
• Desenvolupar tècniques d'afrontament de problemes i control de símptomes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Imatge social del malalt oncològic.

1.1.Clarificació conceptual.
1.2.Abordatge des de l'investigació.

2. Repercussions de la malaltia oncològica en els pacients i familiars: autoestima, comunicació, estils de afrontament i crísis.

2.1.Clarificació conceptual.
2.2.Abordatge des de l'investigació.

3. Atenció psicosocial a la malaltia oncològica al llarg del cicle Vital.

3.1.Clarificació conceptual.
3.2.Abordatge des de l'investigació.

4. Repercussions de la malaltia oncológica en el personal d'Infermeria: el burnaut

4.1.Clarificació conceptual.
4.2.Abordatge des de l'investigació.

5. Entrenament en HHSS i asertivitat per al personal d'infermeria

5.1.Clarificació conceptual.
5.2.Abordatge des de l'investigació.

6. Aspectes psicosocials de les cures pal.liatives

6.1.Clarificació conceptual.
6.2.Abordatge des de l'investigació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Elaboració de treballs individuals	100,00	0
Preparació de classes de teoria	41,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	41,00	0
TOTAL	**272,00**	

METODOLOGIA DOCENT

• Desenvolupar l'assertivitat com a mètode eficaç per enfrontar-se a les dificultats d'interacció tant amb el pacient com amb les seves famílies.
• Desenvolupar la capacitat per a establir una comunicació fluïda tant amb el pacient com amb la família.
• Desenvolupar capacitats empàtiques.
• Desenvolupar tècniques d'afrontament de problemes i control de símptomes

AVALUACIÓ

El vuitanta per cent de l'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant el lliurament d'almenys un treball / memòria a cada professor que participa com a docent en el mòdul.

El vint per cent de la nota restant vindrà determinada pels treballs individuals o grupals que, al seu moment, especificar els professors de l'assignatura i que es realitzaran i exposaran a l'aula.

A la nota que cada professor li atorgui l'alumne, se'ls apliqués una ponderació en funció de les hores lectives presencials impartides per cada professor. La nota final de l'alumne serà el resultat de la mitjana de les notes posades pels seus professors.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BALLESTER, R.; GIL M.D. (2002). Habilidades sociales. Evaluación y tratamiento.Madrid Síntesis.
- CABALLO, V. E. (1995). Manual de evaluación y entrenamiento de las habilidades sociales. Madrid, Siglo Veintiuno.
- GIL, F.; LEON, J.M. & JARANA, L. (1992). Habilidades sociales y Salud. Madrid, Eudema.
- GÓMEZ SANCHO M. (2003) Avances en Cuidados Paliativos. Gafos.
- GÓMEZ SANCHO M (ed). (1998). Control de síntomas del enfermo con cáncer Terminal.Guía de práctica clínica. Las Palmas de Gran Canaria: Servicio Canario de Salud, OVEJERO, A. (1990). La relación entre el profesional de la salud y el enfermo.
- PELECHANO, V. (Dir.) (1996). Habilidades Interpersonales (Vol.: I, II y III). Valencia, Promolibro.
- RODRIGUEZ MARIN, J (2001): Psicología Social de la Salud. Madrid. Síntesis Psicología. 2ª Edición.
- RODRIGUEZ MARIN, J. y ZURRIAGA, R. (1997): Estrés, enfermedad y hospitalización. Monografía nº 17 de la Escuela Andaluza de Salud Pública. Granada.
- RYAN, H., SCHOFIELD, P., COCKBURN, J., BUTOW, P., TATTERSALL, M., TURNER, J. et al. (2005), 'How to Recognise and Manage Psychological Distress in Cancer patients', European Journal of Cancer Care(Engl), 14 (1): 7-15.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern